

ЦИЈЕНА:

За Црну Гору на годину 8 перпера, на по године 4 перпера
 За Аустро-Угарску Босну и Херцеговину на годину 12 перпера на по године 6 перпера.
 За све остале земље годишње 20 франака у злату, на по године 10 франака у злату.
 Претплата се прима само у годишњим и полугод. роковима.
 Поједини број 20 пара за Црну Гору, — за Иностранство 25. пр.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ

Претплата се шаље поштом узутнишом непосредно администрацији „Глас Црногорца“ на Цетиње, а коме је наручнице, г. Вељу Рамадановићу, к. ц. агенту у Котор. Дописи се шаљу Уредиштву. Рукописи се не враћају. Огласи се шаљу администрацији и налажују се: за сваку ријеч или број од чет цифара из петит слова по 4 паре за први пут, а за сваки даљи пут по 2 паре, из виших слова сразјерно више.

Власник: Државна Штампарија

Издаје суботом

Одговорни уредник: М. Рамадановић

СЛУЖБЕНИ ДИО

МИ

НИКОЛА I

по милости Божјој

КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

Проглашујемо и објављујемо свима и свакоме, да је Народна Скупштина ријешила и да смо Ми потврдили и потврђујемо:

ЗАКОН О РУДАМА

У

КРАЉЕВИНИ ЦРНОЈ ГОРИ

ГЛАВА ПРВА

Опште одредбе.

Члан 1.

Закон о рудама одређује правила и услове, под којима је једино дозвољено руде и каменоломе истраживати и експлоатисати.

Члан 2.

Све руде ма гдје се налазиле — у земљи или на површини исте, дијеле се у погледу истраживања и експлоатације, на руде и каменоломе.

Члан 3.

Као руде сматрају се земљишта која садрже, ма гдје и ма у каквом облику било, минералне материје, из којих се може извадити злато, сребро, платина, жива, калај, бакар, олово, цинк, кобал, никел, кром, манганез, гвожђе, антимон, бисмут и други метали; арсеник, сумпор, фосфати, сулфати метални, пирити (сумпорни шљунак), стипса, салитра, земљана сд, слани извори, све врсте каменог угља, графит, тресет (турб), петролије, битуми и друга тијела сличне природе, камени лој (талк), осинац, борна киселина и његови саставци, морска пјена и све врсте скупоцјеног камена.

Члан 4.

Као каменоломи (камени мајдан) сматрају се земљишта, у која се налази, ма у каквом облику, камење које служи за грађевине, за украсе и за калдрме; камен од млина, литографски, и други; камење које се налази у индустрији као: лисац, креда, гипс, згура, остаци од топљења минерала, минералне боје, пијесак, иловача и т. д.

Члан 5.

У неизвјесности гдје се има класифицирати нека минерална материја, која није горе именована (чл. 3. и 4.), ријешава надлежни Министар.

Члан 6.

Све руде (чл. 3) биле оне у земљи или на површини земље, својина су државна, а не онога чија је земља, према томе, сваки је дужан тражити одобрење за истраживање и повластицу за експлоатацију руда.

Члан 7.

Ко је способан својим имањима управљати, (виђи чл. 636. у вези са чл. 638., 639. и 653. Општег Имовинског Закона), тај може добити право за истраживање и експлоатацију руда.

Члан 8.

Право истраживања и експлоатације руда добива се по прописима овога закона. Ова се права протежу вертикално на неограничену дубину испод површине земље.

Минералне материје обухваћене у руде дијеле се у погледу истраживања и експлоатације, у три категорије:

1) камени угљ свију врста, тресет (турб), петролија и битуми;

2) камена сд, соли које је прате и слани извори; и

3) све минералне материје, које не улазе у двије горње категорије, а о којима је ријеч у чл. 3.

Са уступањем концесије за истраживање и експлоатацију једне минералне материје из три поменуте категорије, уступају се у исто вријеме све материје припадајуће категорији уступљене материје; међутим уступање минералних материја двију других категорија могу добити и друга лица на истом земљишту, одвојено.

Члан 9.

Купљење пијеска, који садржи злато, не сматра се као операција за истраживање и експлоатацију. Оно се чини по дозволи мјесне управне власти, уз плаћање од пет перпера годишње на особу, а на простору једне капетаније.

Члан 10.

Прописи овога закона, не одузимају ништа у погледу државне благајне од државног права на сд.

Члан 11.

Истраживање и експлоатација руда, не сматрају се као трговина, и по том нијесу подвргнуте професионалној такси.

ГЛАВА ДРУГА

О истраживању руда.

Члан 12.

Истраживања руда могу бити двојака: проста, за која се рудни простор само именује, а искључива за које се овај и ограничава.

Члан 13.

Нико не смије копати, чинити сондаже, отварати бунаре и подземне галерије и т. д., с намјером да отвори руду, било на своме, или на земљишту другога, без дозволе за истраживање.

Члан 14.

Дозволу за истраживање издаје Министар у чију надлежност спада одјељење народне привреде.

Члан 15.

У молби за дозволу, за просто право истраживања, треба назначити:

а) име и презиме, занимање, мјесто становања и држављанство молиоцево; и
 б) села, општине, капетаније и области, у којима молиоц жели предузети истраживање.

Уз молбу треба приложити још и увјерење надлежне власти о способности и да ли је дотични властан управљати са својим имањем, као и подложити кауцију, за оштете које би својим радом могао проузроковати.

Члан 16.

Просто право истраживања даје се на једну годину, и то највише на простору који заузимају три општине.

Члан 17.

Ко по истеку једне године затражи да му се рок за просто право истраживања продужи, тај мора уз молбу за исто поднијети и исцрпан извјештај, о дотадашњем свом раду.

По пријему молбе, надлежни Министар ће одредити на трошак молиоца стручно лице, које ће на лице мјеста провјерити његов рад, па према извјештају истога, донијети своје ријешење.

Одобрено просто право истраживања може се продужити само за једну годину.

Члан 18.

Просто право истраживања руда може се пренијети и на друго правно лице, ако ово испуњава све услове прописане чл. 15. овога закона. Оно је и наследино за законите наследице истраживачеве, ако и ови испуњавају све услове овога закона, и ако се за то најдаље у року од три месеца по смрти првога, пријаве надлежном Министру.

Члан 19.

Дозвола за просто право истраживања не даје искључиво право истраживања једном лицу; ову исту дозволу могу добити и друга лица, за исте руде и на истим мјестима.

Члан 20.

Искључиво право истраживања руда једне категорије (чл. 8) на једно одређено мјесто, добива се дозволом за истраживање у једном ограниченом простору.

Истраживање једне материје, од једне од три именоване категорије, обухваћа у исто вријеме и остале материје исте категорије.

Члан 21.

Ограничени простор, који мора имати форму правоугаоника, има у површини највише 500 хектара.

Члан 22.

Молба за искључиво право истраживања упућује се преко обласне управе, у подручју које се налази ограничени тражени простор. Молиоц у истој означаје:

а) име и презиме, мјесто рођења, држављанство и занимање;
 б) мјесто гдје ће се обављати истраживање;
 в) геометријску форму и тачан положај ограниченог простора;
 г) површину у хектарима коју тражи; и
 д) материју коју ће истраживати.

Уз молбу треба приложити:

1) увјерење о способности и да је молиоц властан управљати својим имањем;
 2) кауцију за оштете, које би могле произаћи поводом рада за истраживање;
 3) надлежно пуномоћје, ако се одобрење за другога тражи; и
 4) гаранцију од једне банке у држави за исплату прве једногодишње таксе, а на рачун од 0 20 пара на хектар траженог простора.

Молиоц губи право на ограничени простор ако не испуни све горепомнуте услове; као и, ако на свршетку једне године, не би платио горе означену таксу од перпера 0 20 на хектар, за идућу годину.

Поред горњих услова молиоц је дужан поднијети надлежном Министру, у року од мјесеца дана, од дана предаје молбе, и један топографски план означајући границе ограниченог простора, иначе ће изгубити сва права истраживања на уступљени простор.

Члан 23.

Право истраживања на једном ограниченом простору почиње од дана донесеног ријешења по датој молби.

У року од мјесеца дана по донесеном ријешењу, молиоц треба да ограничи тражени простор. Ово ограничење врши стручна комисија — коју нареди надлежни Министар — у присуству мјесне полицијске власти, а трошкове око тога сноси молиоц.

Члан 24.

Како просто, тако и искључиво право истраживања даје се ономе, који се први за то пријави, ако испуњава прописе овога закона. Ако се виши број лица за једно или друго, у исто вријеме и за исти простор пријаве, надлежни Министар, узев у обзир њихову способност — и материјалну и моралну, рјешава, хоће ли свима, већини или једном и коме од њих дати дозволу за истраживање.

Члан 25.

Све радње на истраживање, које се окрену на експлоатацију, обуставља надлежни Министар административним путем.

Члан 26.

Радови у једном ограниченом простору морају се отпочети у времену од шест мјесеца, од дана добивене дозволе, и морају се без прекида продужавати више од шест мјесеца; у противном случају ограничени простор може се одузети.

Члан 27.

Трајање истраживања у једном ограниченом простору је од двије године. Ко буде искључиво истраживање отпочео, и годишњим извјештајем показао да је приљежно, правилно и непрекидно радио, па затражи продужење, надлежни Министар поступиће у смислу чл. 17. и овдје продужење може бити само за једну годину. У току ове потоње године, лице које је добило продужење за искључиво

истраживање, мора искати концесију, иначе може изгубити право на ограничени простор. За све ограничене просторе, на које би се изгубило право у смислу члана 26. и првог дијела члана 27. овог закона, надлежни Министар ријешаће, по увиђавности, хоће ли остати за државу или на располагање.

Члан 28.

Истраживања испод здања и на педесет метара око, као и испод путова, водовода, гробља, вјештачких постројења, авлија или ограђених башта, не могу се без претходног одобрења власника чинити.

У изузетним важним случајевима могу се истраживања чинити по одобрењу надлежног Министра и без престанка власника, али у том случају власника треба осигурати од свију штета, које би за вријеме рада или доцније, поводом истраживања, могао имати.

Ако би се радње око истраживања вршиле у близини војних грађевина, надлежни Министар у споразуму с Министром војном одредиће за сваки посебни случај одстојање, мимо кога се те радње вршити не смију.

Тако исто ће надлежни Министар по саслушању стручњака, одредити одстојање, мимо кога се те радње не смију вршити у близини минералних извора или извора у опште.

Члан 29.

Осим случаја предвиђених првом алинејом члана 28., сваки власник је дужан дозволити истраживање у ограниченом простору и на својој земљи, али прије сваког рада молиоц је дужан споразумјети се са власником земље о накнади штете. Ако се у том не би могли нагодити, на молбу једног или другог, надлежни Министар донијеће своје ријешење о начину накнаде евентуалних штета.

Члан 30.

У границама једног ограниченог простора или једне већ постојеће концесије, неће се дозволити другоме да истражује, осим оне руде, за које није дата дозвола пређашњима у том ограниченом простору.

Члан 31.

Лице, коме је дата дозвола за истраживање, не може располагати са материјалом извађеним у току истраживања без особитог одобрења Министрова.

ГЛАВА ТРЕЋА.

О добивању повластица (концесија).

Члан 32.

Право за експлоатацију руда добива се путем повластице (концесије), а на особито тражење.

Члан 33.

Молба за повластицу мора садржати:

а) све услове из чл. 22;
 б) да мјесто које се тражи није дато другоме;
 в) име минерала;
 г) мјесто открића руде;
 д) име које ће носити повластица (концесија);
 њ) положај и површину мјеста у хектарима;

е) да ли повластицу тражи за истраживање у једном ограниченом мјесту;
 ж) једну мостру руде за коју се тражи повластица; и

з) да ли на траженом мјесту, или у околини има земље, воде, шуме или каменог угља, који се за радњу употребити може.

Уз то се мора изложити програм цијеле радње, и назначити хоће ли молиоц сам или у друштву исту вршити, као и означити капитал, који намјерава у радњу уложити.

Ако који од поменутих услова није испуњен, молиоцу остаје да га испуни у року од 30. дана, у противном случају не предузима се ништа по његовој молби.

Члан 34.

Лице, које је добило дозволу за истраживање, има првенствено право на концесију у том ограниченом простору. Ово

право не може добити други, осим ako га овај не одрече или ако не предузме рад у одређеном времену (чл. 27.)

Члан 35.

У осталим случајевима првенство има онај, који се први пријави. Ако је више дозвола тражено у исто вријеме, а потражиоци се сами не нагоде, концесија ће се моћи дати — свијема у заједници, или оном који се нађе најподеснијим за добро извођење дотичног рада.

Члан 36.

Потражиоц дужан је поднијети у два примјерка — а у размјери одређеној од надлежног Министра, — план земљишта. У плану мора се тачно означити мјесто гдје је руда откривена и чисте границе земљишта (чл. 23.).

Овај план може бити приложен молби или поднешен доцније, али најдаље осам дана прије специјалног прегледа (чл. 40.); у противном случају неће се ништа предузимати по односној молби за концесију.

Члан 37.

Простор, тражени за концесију, мора имати облик правоугаоника површине хоризонталне од 100 хектара најмање и 500 хектара највише.

Мала страна правоугаоника не може бити мања од једне четвртине више стране. Овај је облик обавезан за молиоце, али ако се према мјесним приликама нађе да би неки други облик био комоднији, може се пристанком подузимача и измијенити.

Члан 38.

И ако је забрањено истраживање изван уступљених граница (чл. 15.), концесија дата може изаћи и из ових граница, кад год се тачка, гдје је руда отворена, налази у правоугаонику. Али концесија не може се проширити на ограничени сусједни простор, без пристанка онога, који истражује на том ограниченом простору.

Члан 39.

Концесија се не даје, осим случаја кад се утврди да је руда на одређеном мјесту (чл. 40.) довољно проучена.

Члан 40.

Не може се дати концесија без особито испита на лице мјеста (специјалног прегледа), у коју сврху надлежни Министар одређује — о трошку молиоца — стручну комисију:

а) да утврди да ли постоји руда и да ли се може корисно експлоатисати;

б) да види, да ли се правоугаоник тражени може, са или без измјене, уступити молиоцу, без да се крње стечена права, и права ограничених простора (чл. 38);

в) да проучи све што се односи на јавне интересе и на интересе власника земаља; и

г) да проучи план, и ако се констатује нека нетачност, да се упути молиоц да исправку учини по упуштвима и то у року од три мјесеца, од дана кад му је то саопштено учињено. Овај се рок не може обновити више но један пут.

Ако овај не поднесе план исправљен како треба, он губи право на концесију.

Члан 41.

Специјални преглед мора се извршити у току од шест мјесеца најдаље, од дана кад је концесија затражена.

За сваки специјални преглед надлежни Министар издаје једну објаву, означајући у истој главне тачке потраживања властице, као и дан када ће се чинити преглед.

У току од двије недјеље, од објаве специјалног прегледа, потражиоц концесије и сви заинтересовани могу затраживати присуство експерта на прегледу; експерти су изабрани и наименовани од стране надлежног Министра, или су одређени од лица, која су добила дозволу за истраживање. Преглед специјални биће на одређени дан.

Члан 42.

Жалбе противу извјештаја о специјалном прегледу, примају се најдаље у року од два мјесеца од дана, кад је свршен специјални преглед. Ове жалбе морају бити упућене надлежном Министру, а прегледаће их једна стручна комисија.

Члан 43.

Концесије се дају специјалним законима (члан 167. Устава) на неодређено вријеме, а обично на 50 година.

Члан 44.

Одбијање молбе у смислу чл. 39., одузима потражиоцу право дато му чл. 27.

Члан 45.

У току времена од једне године најдаље, последице закона о издавању концесије, њене границе морају бити забиљежене на површини земљишта (чл. 23.)

ГЛАВА ЧЕТВРТА.

О односима концесионара према трећим лицима.

Члан 46.

У погледу експлоатације руда у близини здања, путова, водовода, гробља, вјештачких постројења, авлија и ограђених башта, приступиће се у смислу члана 28.

Члан 47.

Поред земљишта на уступљеном простору, па односило се то на радње под земљом, или на отворено, концесионер има право уз накнаду заузети нужна земљишта, разумије се, осигуравајући све по начину рада и трајности.

Члан 48.

Ако су земљиште, шума или вода у границама концесије, државна својина, концесионер ће се обратити надлежном Министру, који ће их уступити на послушку бесплатно подузетнику за цијело вријеме концесије.

Ако та земљишта припадају општини или приватнима, па се не могу са подузетником нагодити, овај потоњи ће се обратити Министру, који ће наредити, да се заузму путем закона о експропријацији.

Члан 49.

Ако заузимање траје више од једне године, или ако због разних радња заузето земљиште постане неподесно за експлоатацију у цјелини, власник може тражити експропријацију цијелог земљишта за рачун концесионера, и то му се је, у смислу закона о експропријацији, дужно учинити.

Члан 50.

Прописи закона о експропријацији, односно заузимања појединог земљишта и одређивања цијена на исто, не обухваћају друге оштете и губитке, који би се радом проузроковали на имању дотичног власника. У овом случају спорове ће рјешавати редовни судови.

Члан 51.

На земљишта изван граница концесије, концесионер може са дозволом Министровом, а уз накнаду власницима земљишта, изводити радове изазване потребом експлоатације, према прописима овога закона.

Под истим условима може се послужити водом и шумом на уступљеном простору или у близини истог, разумије се придржавајући се закона и наредаба о шумама.

Члан 52.

Ако експлоатација руде даје још и материју из категорије каменолома, концесионер не може их употребити без за потребе искључиво за експлоатацију.

ГЛАВА ПЕТА.

Одношају између сусједних рудокопа.

Члан 53.

Околу свакојега рудокопа оставиће се један зид природног земљишта, најмање од 10 метара дебљине, који се не смије ни копати ни пробијати без особите дозволе надлежног Министра.

Члан 54.

Сваки подузетник руда чим дозна за какав несретни случај у сусједном рудокопу, дужан је притећи му у помоћ, са својим радним средствима, у колико тиме не би његовом рудокопу пријетила опасност, а за оштете које би претрпιο, добиће сразмјерну накнаду. Такође у случају пријекте потребе, власник једног рудокопа може се послужити са галеријама, окнима, машинама, за вађење руда и воде, за провјетравање од свога сусједа, разумије се уз накнаду.

Члан 55.

Између сусједних рудокопа постоје међусобне обавезе за олакшавање извођења разних радова.

Ако се међусобно заинтересовани не могу нагодити, надлежни ће Министар то по међу њих коначно регулисати.

Концесионер, у чију се корист рад изведе, дужан је намиришти оштету другоме.

Члан 56.

Ако су два рудокопа један више другог, а власници истих не могу се нагодити о вођењу међусобног рада, надлежни ће Министар то регулисати.

Члан 57.

Један концесионер једног рудокопа, може експлоатисати материје које припадају другом рудокопу, а на које би наишао при правилној експлоатацији свога рудокопа, осим ако према наредби надлежног Министра те материје није могуће посебно експлоатисати, али ове материје морају се повратити односном власнику ако их затражи, уз накнаду трошкова за вађење.

Члан 58.

Сваком подузимачу (концесионеру) дозвољено је служити се пролазима, путовима и другим радњама, које је израдио власник сусједне руде, уз пристојну накнаду.

Члан 59.

Ако је више руда раздвојено земљиштем незаузетим, које по својем положају и својој форми не може сачињавати једну посебну концесију, оно ће се дати једном од дотичних концесионера, који га затражи, управљајући се према глави другој овога закона.

Ако више концесионера затраже једновремено сва или један дио ових земљишта, оно ће им се раздијелити према прилици и потреби.

ГЛАВА ШЕСТА.

О правима рударских подузимача и о рударским друштвима.

Члан 60.

Концесионер једне руде добива право да с њом располаже, да је пренесе на другога, да рудоконе развија, да ливнице, здања и зграде потребите за радње и персонал, подиже, да машине и справе за олакшну радње постројава; да прави водоводе, јазове, путове и железнице на уступљеном земљишту и ван њега, у колико то захтијевају рударске потребе; да изводи својим радионицама занате нужне за рударске радње; да подиже магацине, бараке и гостионице искључиво за снабдијевање свога персонала и радника, али без икакве своје добити на то; и да откаже радњу у оним просторима, који су исцрпљени, и онда тим губи искључиво право на те просторе.

Члан 61.

Рудна поља, копаоници, ливнице, грађевине, машине, бунари, галерије, локомотиве, вагони, коњи, алати, инструменти и апарати, који служе искључиво за експлоатацију, сачињавају неподјелиму својину руде и сматрају се као непокретност.

Нијесу сматрани као такви: минерали извађени, животиња и алати, који служе за њихов пренос, као ни депозити резерве разних материја и предмета.

Члан 62.

Једна руда не може се продати на дјелове ни дијелити без одобрења надлежног Министра.

За уступање у цјелини једне руде, јавља се надлежном Министру, са копијом судског акта, у смислу којег је уступање извршено.

Члан 63.

Састављање двају или више рудокопа може се учинити:

а) ако непосредно један до другог леже; б) ако се састављањем експлоатација лакше и корисније врши; и

в) ако молба упућена за то надлежном Министру није из погледа на опште интересе одбивена. А ако је састављање учињено без питања или противу његова ријешења, оно се сматра као неважеће.

Члан 64.

Концесионер једне материје минералне садржане у једној од категорија, концесионер је и свију материја, које се у тој категорији налазе, а у границама концесије.

Члан 65.

Концесионер или његов заступник, морају становати у капетанији у којој се налази рудокоп.

Члан 66.

Ако концесионер не ради на руду у току једне године, од дана када му је концесија дата, она му се може одузети и административним путем. Противу ријешења Министрова, може се апеловати Државном Савјету у року од 30 дана, од дана кад му је саопштено исто.

Концесионер мора јавити надлежном Министру почетак рада на експлоатацији руде најмање два мјесеца раније, и поднијети односне планове, за начин експлоатације.

Члан 67.

Ако концесионер прекине или смањи експлоатацију руде, или повећа одвише продајне цијене, да постану несносне и штетне за државу и за потрошаче, надлежни Министар може му предложити особите услове за експлоатацију и за цијене.

Несугласице, које би се могле породити ријешава изборни суд. У случају да се концесионер не сагласи са ријешењем изборног суда, Министар прекида концесију путем административним.

Члан 68.

Ради извоза рударских производа, били они у виду сирове руде, или прерађевине, као и за увоз машина, оруђа, грађе и

цијелог помоћног материјала за истраживање и за експлоатацију, подузетник неће плаћати ни увозну ни извозну царинску таксу. У погледу других олакшица поступиће се по закону о потпомагању домаће индустрије.

Члан 69.

И поједина друштва могу добити право на експлоатацију руда.

Члан 70.

Уговори и штатути друштава, као и измјене истих, морају се подносити на одобрење надлежном Министру, а важиће само од дана одобрења.

Члан 71.

Друштво рударско мора имати своје име, управитеље цијелог рада, заступнике и пуномоћнике, као и стручно особље у довољној мјери.

Члан 72.

Уговоре и пуномоћија, како управитеља тако и осталих органа друштва — у којима се морају изложити сва њихова права и дужности, као и накнадне измјене, — одобраје надлежни Министар.

Ова се писмена одобрења имају и путем званичног листа објавити.

Члан 73.

На годишње састанке друштва — који се држе најмање један пут у години — присуствује државни комесар, којег одређује надлежни Министар.

Члан 74.

Прописи трговачког закона односе се и на ова рударска друштва, у колико није што особито овим законом наређено.

ГЛАВА СЕДМА.

О дужностима рударских подузимача.

Члан 75.

Осим онога што је у појединим члановима речено, концесионер је дужан у радњи својој:

а) старати се о свакој могућој сигурности за лица и имања;

б) радњу своју по прописима овога закона отпочети и непрекидно водити;

в) строго пазити на запаљиве материје и снабдијевати се са справама и средствима за брзо гашење;

г) старати се о провјетривању рудокопа; и

д) снабдијевати се са сходним лампама у рудокопима, гдје би запаљивог гаса било.

Члан 76.

Кад надзорна власт нађе, да је нешто у рудокопу противу сигурности учињено, или пропуштено да се учини оно што треба, подузимач је дужан неуредности отклонити у року и на начин, који му ова одреди.

Члан 77.

Ако настане немогућност да се рад може по прописима овога закона обављати, због спољашњих препрека, као: због рђаве проодње производа, због политичких сметња или рата, због опште глади или због подземних препрека, као: због непредвиђеног сурвавања, због навалe воде и т. д., подузимач руде дужан је то одмах саопштити надлежном Министру, који ће му по увиђавности дозволити да рад обустави на извјесно вријеме. Но и кад се обустава рада дозволи, подузимач је дужан рудокоп у добром стању обдржавати.

Члан 78.

Сваки концесионер дужан је на свршетку године поднијети надлежном Министру детаљни план са исцрпним извјештајем годишњег рада.

ГЛАВА ОСМА.

Таксе на рудама.

Члан 79.

Сваки концесионер дужан је платити годишње државној каси једну сталну и једну постотну таксу.

Стална такса одређена је од 3 перпера на хектар за руде из прве категорије, а од 4 перпера за све друге руде.

У случају више концесија на истом простору, ова је такса плаћена посебно од сваке концесије.

Постотна такса је један по сто од вриједности материје минералне извађене на мјесту, па била она у виду сировине или прерађена.

Ако би се производи даље куд носили ради продаје, тад се имају од продајне цијене одбити превозни трошкови.

Руде нијесу подвргнуте такси на непокретностима.

На камени угљ, који се троши у рудокопима ради експлоатације, не плаћа се постотна такса.

Члан 80.

Концесионер плаћаће све дажбине законом одређене у оној општини, којој рудник припада.

Члан 81.

Стална такса плаћа се унапријед, а постотна сваке шест мјесеца.

Члан 82.

Постотна такса плаћа се на основу рачунског извјештаја, који друштво подноси надлежном Министру.

У случају сумње о тачности извјештаја, Министар може одредити нарочиту комисију, која ће рачунске књиге препредати, а друштво мора истој ставити их у ту сврху на расположење.

Члан 83.

Ако концесионер не исплаћује таксе тачно на вријеме, позваће се за то административним путем. Ако три мјесеца послје позива не исплати таксе, концесија ће му се одузети административним путем.

ГЛАВА ДЕВЕТА.**Надзор на рудама.****Члан 84.**

Истраживање и експлоатација руда подвргнуто је Министру у чији дјелокруг спада народна привреда а који има да пази:

- а) на правилну експлоатацију руда;
- б) на сталност грађевина;
- в) на чување животога и здравља радника;
- г) на чување површине у интересу сигурности и јавних путова; и
- д) на осигурање од оштећења којима би био повод експлоатација, ствари од опште користи.

Члан 85.

Надзор над рудама биће повјерен особитим инжењерима.

Ради бољег надзора, државни комесар има право разгледати све планове и све рачунске књиге и о томе надлежног Министра извјестити, али он је дужан сваку и најнезатнију тајну радње чувати.

Министар одређује границе минераложке, као и права и дужности свију чиновника у администрацији руда.

Члан 86.

Министар унутрашњих дјела може предузети полицијске мјере, које су нужне за извршење чл. 84.

Предузете мјере полицијске не дају концесионарима право на накнаде. Али у случају гдје би таква мјера имала сврху, чување једног пута, а предузета би била послје отварања рудокопа, концесионеру може се повратити трошак за успостављања која су постала непотребна или трошак око радња, на које би подзетник био том мјером наведен.

ГЛАВА ДЕСЕТА.**О казнама.****Члан 87.**

Платиће глобу од 20 до 100 перпера:

- а) сваки онај, који би се дао на истраживање, а неби имао дозволу за то (чл. 6.), или би се огријешо о пропису чл. 9. овог закона;
- б) сваки онај, који би та истраживања чинио на земљиштима означеним у чл. 28. овог закона; и
- в) сваки онај који би се огријешо о алинеји трећој чл. 95. и о другим члановима за које особите казне нијесу предвиђене.

Члан 88.

Казниће се глобом од 40 до 200 перпера:

- а) сваки онај, који би се огријешо о полицијским мјерама, предузетим у смислу чл. 86.;
- б) сваки онај, који би се огријешо о прописима чл. 53.;
- в) сваки онај, чији се рад на истраживање преокрене на експлоатацију;
- г) сваки онај, који не изврши алинеју другу чл. 66.;
- д) сваки онај, који се огријешо о прописима чл. 70., 71., 72. и 73. овога закона; и
- е) ко се огријешо о чл. 75., 76., 77. и 78. Осим тога послје двије осуде на глобу, рад ће се на вријеме суспендовати, а може се по околностима повластица одузети.

Члан 89.

Казниће се глобом од 100 до 300 перпера:

- а) сваки онај, који промијени или помакне намјерно границе једног ограниченог простора или једног уступљеног земљишта; и

б) сваки онај, који би украо од извађеног минерала, у сврху да плати мању постотну таксу; у том случају, уз глобу, наплатиће се и односна такса на украдени материјал (чл. 79. алинеја 4).

Члан 90.

Кривице (преступи), учињене према прописима овога закона, утврђују се записнички пред дотичним властима.

Члан 91.

Концесионер је имовно одговоран за све несреће које се догоде из непажње, или од удаљивања од правила за експлоатацију. Може такође одговорати и кривично, према случају и степену немарности.

Члан 92.

Постојећи закони, односиће се такође на рударске радње, у колико то овим законом није предвиђено.

ГЛАВА ЈЕДНАЕСТА.**Одузимање и напуштање концесије.****Члан 93.**

Одузимање једне концесије не може извршити надлежни Министар без у случајевима предвиђеним овим законом. Ако је у сличном случају концесија слободна од сваке хипотеке, она остаје својина државна, а ако је оптерећена, руда се продаје на јавну лицитацију. Сума добивена разлијетиће се судским путем међу кредиторима, и то послје потпуне исплате свију такса и обавеза државних. Ако и послје тога нешто претекне, то ће се повратити концесионеру. У случају кад продаја на лицитацију не би успјела и по други ће се пут, послје шест мјесеца, покушати, па ако и тада не би било купца, она ће остати као својина државна, без икакве обавезе према дужницима.

Против ријешења Министровог, да се одузме концесија, може се апеловати на Државни Савјет и то у року од 30 дана, од како је дотичном писмено саопштено ријешење Министровог.

Члан 94.

Ако концесионер једне руде хоће да је напусти, дужан је о томе извјестити Министра три мјесеца прије него обустави рад, а уз молбу има додати:

- а) планове и опис подземних радова;
- б) увјерење судско да концесија није ником заложена, или ако је, тачан опис ствари, на које се залога односи.

Ако је концесија слободна од хипотеке, она постаје својина државна, а ако је оптерећена са хипотеком, поступиће се са истом по прописима чл. 93.; у сваком случају, остатак од суме узете од руде, по задовољству свију обавеза према држави и дужницима, припасти ће Државној Благајни.

Члан 95.

По одустајању и одузимању концесије, концесионер не може дићи из рудокопа осим оне ствари, које по мишљењу администрације руда, не штете ништа рудокопу.

Несагласност, која би могла потећи у овом случају, рјешава изборни суд.

Концесионер је дужан предати Министру све планове и нацрте, који се искључиво односе на експлоатацију руде.

Члан 96.

Министар унутрашњих дјела израдиће правила за вршење одредаба овога закона.

Члан 97.

Овај закон ступа на снагу кад га Краљ Господар потврди, а важи тридесети дан по обнародовању у службеном листу.

Цетиње, 24. фебруара 1911. год.

НИКОЛА с. р.

Видио и ставио државни печат:

Чувар државног печата,
Заступник Министра Правде,
Предсједник Министарског Савјета,
Министар Иностранних Дјела,
Д-р Л. Томановић с. р.

Предсједник Министарског Савјета,
Министар Иностранних Дјела,
Заступник Министра Правде,
Д-р Л. Томановић с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,
М. Букановић с. р.

Министар Војни,
Бригадир И. Буровић с. р.

Министар Финансија и Грађевина,
Ф. Јерговић с. р.

Министар Просвјете и Цркв. Послова
П. Вучковић с. р.

МИ

НИКОЛА I

по милости Божјој
КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Иностранних Дјела, Предсједника Нашег Министарског Савјета и Заступника Нашег Министра Правде, постављамо:

за секретара друге класе Министарства Иностранних Дјела, са годишњом платом од хиљаду девет стотина и двадесет (1920) перпера, д-ра Ивана Јовићевића.

Наш Министар Иностранних Дјела, Предсједник Нашег Министарског Савјета и Заступник Нашег Министра Правде, нека изврши овај указ.

Цетиње, 25. фебруара 1911. г.

НИКОЛА с. р.

Министар Иностранних Дјела,
Предсједник Министарског Савјета,
Заступник Министра Правде,
Д-р Л. Томановић с. р.

МИ

НИКОЛА I

по милости Божјој
КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Предсједника Нашег Министарског Савјета, Нашег Министра Иностранних Дјела и Заступника Нашег Министра Правде, постављамо:

за писара друге класе Државног Савјета, са годишњом платом од хиљаду и двије стотине (1200) перпера, Новицу Новичића, досадашњег практиканта Државног Савјета.

Предсједник Нашег Министарског Савјета, Наш Министар Иностранних Дјела и Заступник Нашег Министра Правде, нека изврши овај указ.

Цетиње, 25. фебруара 1911. г.

НИКОЛА с. р.

Предсједник Министарског Савјета,
Министар Иностранних Дјела,
Заступник Министра Правде,
Д-р Л. Томановић с. р.

МИ

НИКОЛА I

по милости Божјој
КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Унутрашњих Дјела постављамо:

У поштанско-телеграфском Одјељењу Министарства Унутрашњих Дјела:

за контрактуралног шефа техничког одсјека Милорада Д. Димитријевића инжењера, са годишњом платом од 4260 перпера.

Наш Министар Унутрашњих Дјела нека изврши овај указ.

Цетиње, 1. фебруара 1911. године.

НИКОЛА с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,
М. Букановић с. р.

МИ

НИКОЛА I

по милости Божјој
КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Унутрашњих Дјела постављамо:

У поштанско-телеграфском Одјељењу Министарства Унутрашњих Дјела:

за шефа контролног одсјека Петра М. Милића, са годишњом платом од 3000 перпера, досадашњег шефа економског одсјека истог одјељења у рангу секретара прве класе;

за шефа административног одсјека, у рангу секретара прве класе Пера Ђ. Шоћа, са годишњом платом од 2400 перпера, досадашњег врш. дужн. шефа истог одсјека у рангу секретара друге класе;

за шефа економског одсјека, у рангу секретара прве класе Блажа Милановића, са годишњом платом од 2400 перпера, досадашњег врш. дужн. управника цетињске поштанско-телеграфске станице у рангу секретара друге класе;

за руковаоца депоа поштанскијех вриједности и благајне упугничког новца, у рангу писара прве класе Јока С. Иванишевића, са годишњом платом од 1440 перпера, досадашњег писара истог одјељења;

за надзорника телеграфскијех и телефонскијех линија Тома М. Пламенца, са годишњом платом од 1440 перпера, досадашњег надзорника линија истог одјељења;

за писара друге класе Васа Мартиновића, са годишњом платом од 1200 перпера, досадашњег званичника истог одјељења.

У цетињској поштанско-телеграфској станици:

за управника, у рангу секретара прве класе Мила Вукмировића, са годишњом платом од 2400 перпера, досадашњег управника барске пошт.-телегр. станице у рангу секретара друге класе, по потреби службе;

за поштара-телеграфисту прве класе Милоша Лазаревића, са годишњом платом од 1920 перпера, досадашњег врш. дужн. шефа контролног одсјека пошт.-телегр. одјељења;

за поштара-телеграфисту треће класе Николу Пекића, са годишњом платом од 1680 перпера, досадашњег поштара-телеграфисту четврте класе исте станице;

за поштара-телеграфисту шесте класе Блажа Кусовца, са годишњом платом од 960 перпера, досадашњег манипуланта исте станице;

за поштара-телеграфисту шесте класе Милутина Почека, са годишњом платом од 960 перпера, досадашњег манипуланта исте станице.

У подгоричкој поштанско-телеграфској станици:

за управника Митра И. Дрецуна, са годишњом платом од 3000 перпера, досадашњег управника исте станице у рангу секретара прве класе;

за поштара-телеграфисту шесте класе Милету Милића, са годишњом платом од 1080 перпера, досадашњег поштара-телеграфисту исте класе андријевичке поштанско-телеграфске станице, по молби.

У барској поштанско-телеграфској станици:

за поштара-телеграфисту треће класе и врш. дужн. управника Марка З. Ђурашковића, са годишњом платом од 1680 перпера, досадашњег поштара-телеграфисту четврте класе исте станице;

за поштара-телеграфисту пете класе Ника Вујановића, са годишњом платом од 1320 перпера, досадашњег поштара-телеграфисту исте класе и врш. дужн. управника вирске пошт.-телеграфске станице, по потреби службе;

за поштара-телеграфисту пете класе Лазара Вукмировића, са годишњом платом од 1320 перпера, досадашњег поштара-телеграфисту шесте класе исте станице; за поштара-телеграфисте шесте класе Душана Војводића и Васа Пламенца, са годишњом платом од по 960 перпера, досадашње манипуланте исте станице.

У никшињској поштанско-телеграфској станици:

за поштара-телеграфисту треће класе и врш. дужн. управника Богдана Бацановића са годишњом платом од 1680 перпера, досадашњег поштара-телеграфисту исте класе и врш. дужн. управника андријевичке пошт.-телегр. станице, по потреби службе;

за поштара-телеграфисту треће класе Цветка Вукчевића, са годишњом платом од 1680 перпера, досадашњег поштара-телеграфисту четврте класе исте станице.

У ријечкој поштанско-телеграфској станици:

за поштара-телеграфисту треће класе и врш. дужн. управника Божа П. Ђурашковића, са годишњом платом од 1680 перпера, досадашњег поштара-телеграфисту четврте класе и врш. дужн. управника исте станице.

У вирској поштанско-телеграфској станици:

за поштара-телеграфисту друге класе и врш. дужн. управника Шака Шоћа, са годишњом платом од 1800 перпера, досадашњег поштара-телеграфисту треће класе и врш. дужн. управника дан.-градске пошт.-телеграфске станице, по потреби службе;

за поштара-телеграфисту шесте класе Пера Павишића, са годишњом платом од 1080 перпера, досадашњег поштара-телеграфисту исте класе, исте станице.

У дан.-градској поштанско-телеграфској станици:

за поштара-телеграфисту прве класе и врш. дужн. управника Сима Секулића, са годишњом платом од 1920 перпера, досадашњег управника никшињске пошт.-телеграфске станице у рангу поштара-телеграфисте друге класе, по потреби службе;

за поштара-телеграфисту пете класе Радована Драговића, са годишњом платом од 1320 перпера, досадашњег поштара-телеграфисту шесте класе исте станице.

У андријевичкој поштанско-телеграфској станици:

за поштара-телеграфисту друге класе и врш. дужн. управника Марка Н. Кусовца, са годишњом платом од 1800 перпера, досадашњег поштара-телеграфисту четврте класе подгоричке поштанско-телеграфске станице, по потреби службе;

за поштара-телеграфисту шесте класе Спасоја П. Рамовића, са годишњом платом од 960 перпера, досадашњег поштара-телеграфисту барске пошт.-телегр. станице, по молби.

Наш Министар Унутрашњих Дјела нека изврши овај указ.

Цетиње, 25. фебруара 1911. г.

НИКОЛА с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,
М. Букановић с. р.

МИ

НИКОЛА I

по милости Божјој
КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Унутрашњих Дјела постављамо:

за писара прве класе управног одјељења Краљ. Министарства Унутрашњих

Дјела Луку Кастратовића, бившег писара истог Министарства, са годишњом платом од (1440) хиљаду четири стотине и четрдесет перпера.

Наш Министар Унутрашњих Дјела нека изврши овај указ.

Цетиње, 15. фебруара 1911. год.

НИКОЛА с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,
М. Букановић с. р.

МИ

НИКОЛА I

по милости Божјој
КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Унутрашњих Дјела, ријешили смо и рјешавамо: да се Михаило Пековић, писар обласне управе у Колашину, на основу члана 49. закона о чиновницима грађ. реда, отпусти из државне службе, у интересу исте.

Наш Министар Унутрашњих Дјела нека изврши овај указ.

Цетиње, 20. фебруара 1911. г.

НИКОЛА с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,
М. Букановић с. р.

МИ

НИКОЛА I

по милости Божјој
КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Унутрашњих Дјела постављамо:

за писара друге класе обласне управе у Колашину Радована Р. Раковића, са годишњом платом од (960) девет стотина и шездесет перпера.

Наш Министар Унутрашњих Дјела нека изврши овај указ.

Цетиње, 24. фебруара 1911. г.

НИКОЛА с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,
М. Букановић с. р.

МИ

НИКОЛА I

по милости Божјој
КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Унутрашњих Дјела постављамо:

за племенског капетана горњо-кучке капетаније официра Вука Никића, са годишњом платом од (960) девет стотина и шездесет перпера.

Наш Министар Унутрашњих Дјела нека изврши овај указ.

Цетиње, 25. фебруара 1911. г.

НИКОЛА с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,
М. Букановић с. р.

МИ

НИКОЛА I

по милости Божјој
КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Унутрашњих Дјела, а на основу члана 40. закона о пословном реду у Државном Савјету, одобрили смо и одобравамо рјешење Државног Савјета од 21. фебруара 1911. године, број 479 ех 1910., донешено на основу тачке 7. члана 120. Устава, које гласи:

„Да се Велимир Ј. Асановић, ускок из Турске, изузетним путем прими у црногорско држављанство“.

Наш Министар Унутрашњих Дјела нека изврши овај указ.

Цетиње, 24. фебруара 1911. год.

НИКОЛА с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,
М. Букановић с. р.

МИ

НИКОЛА I

по милости Божјој
КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Унутрашњих Дјела, а на основу члана 40. закона о пословном реду у Државном Савјету, одобрили смо и одобравамо рјешење Државног Савјета од 21. фебруара 1911. године, број 266 ех 1910., донешено на основу тачке 7. члана 120. Устава, које гласи:

„Да се Василије Беговић, турски поданик, заједно са својом фамилијом прими изузетним путем у црногорско држављанство“.

Наш Министар Унутрашњих Дјела нека изврши овај указ.

Цетиње, 24. фебруара 1911. г.

НИКОЛА с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,
М. Букановић с. р.

МИ

НИКОЛА I

по милости Божјој
КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Унутрашњих Дјела, а на основу члана 40. закона о пословном реду у Државном Савјету, одобрили смо и одобравамо рјешење Државног Савјета од 21. фебруара 1911. године, број 376 ех 1910., донешено на основу тачке 7. члана 120. Устава, које гласи:

„Да се Јован И. Бошковић, ускок из Берана, изузетним путем прими у црногорско држављанство“.

Наш Министар Унутрашњих Дјела нека изврши овај указ.

Цетиње, 24. фебруара 1911. год.

НИКОЛА с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,
М. Букановић с. р.

МИ

НИКОЛА I

по милости Божјој
КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Унутрашњих Дјела, а на основу чл. 40. закона о пословном реду у Државном Савјету, одобрили смо и одобравамо рјешење Државног Савјета од 21. фебруара 1911. године, број 256. ех 1910. донешено на основу тачке 7. члана 120. Устава, које гласи:

„Да се Мићо Милов Поповић, аустријски поданик из Спича, изузетним путем прими у црногорско држављанство“.

Наш Министар Унутрашњих Дјела нека изврши овај указ.

Цетиње, 24. фебруара 1911. г.

НИКОЛА с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,
М. Букановић с. р.

МИ

НИКОЛА I

по милости Божјој
КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Унутрашњих Дјела, а на основу члана 40. закона о пословном реду у Државном Савјету, одобрили смо и одобравамо рјешење Државног Савјета од 21. фебруара 1911. године, број 46. донешено на основу тачке 7. члана 120. Устава, које гласи:

„Да се Лазар Ђурашковић, ускок из Берана, изузетним путем прими у црногорско држављанство“.

Наш Министар Унутрашњих Дјела нека изврши овај указ.

Цетиње, 24. фебруара 1911. г.

НИКОЛА с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,
М. Букановић с. р.

МИ

НИКОЛА I

по милости Божјој
КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Унутрашњих Дјела, а на основу члана 40. закона о пословном реду у Државном Савјету, одобрили смо и одобравамо рјешење Државног Савјета од 21. фебруара 1911. године, број 380. ех 1910. донешено на основу тачке 7. члана 120. Устава, које гласи:

„Да се Раде В. Лончаревић с фамилијом, ускок из Гусиња, изузетним путем прими у црногорско држављанство“.

Цетиње, 24. фебруара 1911. г.

НИКОЛА с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,
М. Букановић с. р.

НЕСЛУЖБЕНИ ДИО

Дворске и дипломатске вијести

— Њихова Величанства Краљ Господар и Краљица Милена са Њих. Краљ. Височанствима Књазом Петром и Књагињицом Вјером отпутовали су јучер послје подне за Ријеку, а Њихова Краљевска Височанства Престолонашљедник Краљевић Данило и Престолонашљедница Милица, и Књагињица Ксенија, који су се у прошлу недјељу повратили из иностранства, отпутовали су такођер јучер послје подне на Тополицу.

Њихова Краљевска Височанства Књаз Мирко и Књагиња Наталија повратили су се на Крушевац.

— Њ. Пр. господин гроф од Серсеј, овдашњи француски посланик, наименован је у истом свој-

ству у Луксенбург, а на његово мјесто долази г. Ганбракс, досадашњи савјетник француског посланства у Бриселу.

Г. гроф Серсеј са фамилијом отпутовао је већ јучер са Цетиња на своје ново определијење, остављајући послје свог дугогодишњег боравка међу нама најбоље успомене.

Г. и г-ђа Серсеј били су примљени од Њихових Величанстава Краља и Краљице, као и од Њихових Краљевских Височанстава Престолонашљедника и Престолонашљеднице и Књаза Мирка и Књагиње Наталије у опростајну аудијенцију.

Његово Величанство Краљ и Његово Краљ. Височанство Престолонашљедник били су лично у француско посланство да поздраве г. грофа Серсеја и госпођу.

До доласка г. Ганбракса, секретар посланства г. Гатин отправљаће послове.

КЊИЖЕВНОСТ, УМЈЕТНОСТ, ПРОСВЈЕТА

Предавања о Црној Гори у Чешкој. Познати чешки родољуб, доктор Вратислав Черни, добар пријатељ јужног Словенства, а наш особити, издао је до сада више дјела о Црној Гори. У тежњи, да би братске везе између своје браће Чеха и наше миле домовине још више учврстио, и да би и најширу чешку јавност с нама упознао и о правоме одношају између Краља Господара и Црногораца поучио, приредио је досле осим у Прагу још у 10 највиших чешких градова јавна предавања о Црној Гори, која су популарна кинематографским сликама, међу којима има и много слика са јубиларних свечаности, на којима је д-р Черни са спољом и кћерком учествовао. Његовим предавањима присуствује одабрана публика из свију кругова у великим масама, која д-ра Черни бурним аплаузом награђује. Из свијех крајева Чешке долазе му свакодневно нови позиви са молбама за приређивање тих предавања. Доктор Черни проучио је наш народ и нашу земљу темељито. Поводом тога хоће да фактима докаже, да нијесмо такви, какви би хтјели наши противници да будемо. Патриотски труд д-ра Чернига поздављамо тим топлије, што он ради на заједничком пољу Словенства. Само заједничко међусобно познавање може нас довести до жељеног циља, најтежњих братских веза, поштовања и љубави.

Књижевне биљешке. У 23-ем броју од ове године чешког књижевног листа „Мај“, изашла је из пера познатог чешког књижевника и критичара, г. Ј. Конрала, чије „Цртице из црногорског живота“ доносимо у преводу у нашем листу веома ласкава оцјена о пјесмама Мићуна М. Павићевића која у прводу на српски гласи:

„Из црногорске пријестонице ових дана примили смо три књиге. Радовати се, да Црногорци, као што су се с мачем у руци одликовали, у садашње вријеме тако исто схваћају и узвишени позив к литератури.“

Пјесничке творевине црногорскога пјесника Павићевића: „Брђанке“, „Горске Руже“ и „Црногорцу“ својим мотивима и обрадом стиха нас су задивиле и одушевиле.

Павићевић у свом раду, као и остали Црногорци и уопште сви Срби, који се баве пером, следеће сасвим примјеру гениалног ауктора „Горског Вијенца“, Петра П. Петровића—Његоша; примјеру и великом пјесничком духу Краља Црне Горе, Николе I., који је већ издао читав низ књига, а уз то како смо из поуздана извора дознали — скрива у рукопису дјела ријетке драгоцености, која су позната искључиво људима, који уживају Његово Високо повјерење.

Мићун М. Павићевић посједује снажни лирски таленат, поглавито у својим патриотским пјесмама. Он је, као Црногорац, одњегован и одрастао на чистом и кристалном врелу народне поезије. Са његове лире звоне силни и снажни акорди и он се бори, да у томе постигне и још већи успјех.

Од све три књиге на нас је учинила најљепши утисак његова најновија пјесма „Црногорцу“, она нас је уопште одушевила, особито својим завршетком. Црногорцу ту жељем за славна ратна времена, томе горском лаву, који се одриче душманске крви, пјесник пјева пјесму, која га позива на поприште знања и просвете, даје му полета и храбри га да се смјело вијне на поље прогреса и културе, и довикује му, да и ту као и у ратовима убере лаворе славе.

Ова је пјесма била преведена и компонована на француском језику.

Ко познаје српски језик, теме радо препоручујемо ове Павићевићеве пјесме“.

ДОМАЋЕ ВИЈЕСТИ

Одликовања. Њег. Величанство Краљ Господар благоизволио је одликовати Илију Срдановића V степеном Данилова ордена, а Илију Ивановића, жандара обл. управе на Цетињу, златном медаљом „за ревност“.

Позив на свеопћи конгрес народа. И наша Народна Скупштина добила је преко свог председника веома љубазан позив за свеопћи конгрес народа који ће се одржати у Лондону у јулу мјесецу ове године, као што смо то у прошлом броју донијели.

Из нашег позоришта. Сјутра се представља пок. Лазе Костића трагедија у 5 чинова „Максим Црнојевић“, коју је он, по народној пјесми написао још 1868. г.

Како се „Максим Црнојевић“ убраја у наше најбоље драмске производе, то је обрађена нарочита пажња на режију и само извођење, тако да ће ово бити једна од најуспјешлијих представа нашег позоришта.

У идући четвртак представљаће се Молијерова комедија „Гар-тиф“, за тим у суботу 5. марта, по други пут успјела и занимљива комедија „Шерлок Холмс“, а у недељу 6. марта забавног комедиографа Гаувиља: „Корњача“, комедија у 3 чина, која је прошла преко свих европских већих позоришта са огромним успјехом.

Из друштва „Његош“. Приликом за баве првог црквеног пјевачког друштва „Његош“, која је била у прошлу суботу, дали су добровољне прилоге слиједеха господа:

Управа Радничког Друштва перп. 10.; Милош Живковић, Никола Обнорски секретар руске легације, Виталис Ефендија по перп. 7.; г-ђа Софија Вучковић, подпук. А. Колосов, пуковник Јегорјев. Нико Виторовић по перп. 5.; Алекс. Матановић перп. 4.; кап. Марко Иванишевић перп. 3.

Предавање д-р Добречића. У уторак је држао у Зетском Дому јавно предавање г. д-р Никола Добречић, наставник Вел. Држ. Гимназије, о Виктору Игу као пјеснику народном и међународном, истакавши га као пријатеља словенских народа, нарочито према Црној Гори, имајући везе међусобне симпатије с нашим узвишеним Господаром.

Предавања је изволио присуствовати Њ. Кр. В. Књаз Мирко, г. министар просвјете и многобројна публика. Предавање је било примљено врло добро, за које је предавач изразио честитање Њ. Кр. В. Књаз Мирко.

Списак приложника за помоћ имигрантима из Ст. Србије и Скендерије. Главном Одбору на Цетињу стигли су из Жабљака ови прилози:

Г. г. капетан Михаило Шибација 20 перпера; Живко Војиновић и Михаило Куртовић, учит. по 25 перпера; Томо Томић, Ахмет Лачевић, Петар Пејовић, Стево Рабрен и Алија Лачевић по 10 перпера; Рајца жабљачке осн. школе 630 перпера, Милан Бећковић 6 перп., Ђорђе Зорић, Вук Дурковић, Саво Милачић, Милутин Вуковић, Мињо Караџић и Јово Калевић по 5 перп.; Миладин Пејовић 4 перп., Перко Лончар, Спасоје Шаулић, Грана Вуковића, Ружица Милачића, Тадија Вуканчић, Ристо Јанковић и Јоко Караџић по 2 перп.; Григорије Мемедовић, Стојан Обрадовић, Илија Касалица, Никола Копривица, Ристо Милићевић, Симеун Бадњар, Пејка Ђ. Дурковића, Милосав Шипчић и Михаило Шаулић по 1 перп.; Живко Таушан 060 перпа.

Уредништво „Дана“. научно-књижевног листа моли све своје повјеренике, да му изволе неодвљачно повратити претилатне сачуване и ујутити долугодишњу претилату. Лист улази 14 марта у штампу, а 27. т. ј. на стогодишњицу Доситељевићу излазе прва два броја заједно (160 страница).

† Зеко Прелов Иванишевић. Примамо: Прошле недјеље преминуо је у родном мјесту Доњем Крају, у 95. год., и сахрањен у новом гробљу добри и признати јунак Зеко Прелов Иванишевић. Покојни Зеко Прелов родио се 1815. године и добро је дошао, да као одважан момак и поуздан јунак послужи отаџбини, баш у оно вријеме, када су нашој домовини јунаци највише требали, да очувају и рашире гнијездо слободе. Покојни Зеко Прелов Иванишевић учествовао је у свим ратовима његова доба, свугдје је показао примјер неустрашимог јунаштва, стављајући се на жртву у одсудним приликама домовини и Господарима. Покојник је у четири пута задобио рана: у Љешанској нахији, приликом турске провале до Црнојевића Ријеке, у боју под Рогама, на Граховцу и у Уљцињу; у боју на Вучјем Долу покојни Зеко дао је ријетки примјер одважности и јунаштва, зато је и одликован највећим нашим ратним одликом „Обилића медаљом“, осим које су покојникова прса красила сви наши ордени, којима су се за личну

СЛИЈЕДИ ДОДАТАК

храброст и јунаштво Црногорци одликовали.

Вазда поштен, чврстог и сталног карактера покојни Зеко био је и у приватном животу чувен, а као сељак — имућан посједник.

Огишао је на онај свијет мирне душе, одужио се је отаџбини и Господарима, а нас потомке, задужио је.

Погреб му је извршен у сриједу уз саучешће Цетињана, пријатеља из Ријечке нахије и браће му Доњококраца.

Покој му души и вјечни спомен!

Кретање странаца у нашој престоници. Овдје доносимо број одличних странаца, из разних мјеста који су у току прошле године посјетили нашу престоницу, а који су одпочивали у „Гранд Хотелу“. Из Аустрије 1.056; Немачке 606; Енглеске 464; Америке 236; Италије 186; Угарске 140; Француске 97; Турске 57; Русије 42; Србије 34; Швајцарске 22; Белгије 21; Холандијер 12; Грчке 9; Шведске 9; Данске 8; Румуније 7; Бугарске 4; Јапана 2; Португала 1. Укупно 3.013. Разумије се да је број оних који су почивали на друга мјеста био већи.

ТЕЛЕГРАМИ

Петроград, 20. фебруара. Педесетогодишњица ослобођења мужика прослављена је свечано по свој Русији. Служби божјој у казанској катедри присуствовали су Цар, обје Царице, Велики Књажеви и Велике Књагиње. Величанства су била одушевљено поздрављана од народа.

Беч, 21. фебруара. Ђесар је примио јучер краља бугарског, који му је захвалио на честитци приликом педесетогодишњице свог рођендана. Посјета која је имала веома срдачни карактер трајала је близу један сат. Краљ је био у цивилном одјелу.

Цариград, 21. фебруара. Министар иностраних дјела, саопштио је грчком отправнику послова, да ће један генерал штабни пуковник, који је одређен да испита догађај на граници грчко-турској, проучити које се мјере имају предузети да се спријече даљи сукоби.

Цариград, 22. фебруара. Приликом расправе буџета у парламенту, вођа умјерених либерала, Исмаил Кемал, прекинуо је расправу опаскама као да се влада дала поткупити за жељезничке концесије, нашта се велики везир упутио Кемалу и затражио, да опет понови то што је рекао, те га је ударио по руци а већина посланика га је ишћушала, што је проузроковало велику ларму.

Петроград, 23. фебруара. Шеф генералног штаба, Гернгрос, стављен је на расположење министра војног, а генерал-лајтнант Шилински, командант десетог корпуса, именован је шефом генералног штаба.

Цариград, 23. фебруара. Према листовима, једна комисија виших официра стићи ће ових дана у Скадар да изабере мјеста за градњу утврђења.

Биоград, 23. фебруара. Умро је српски посланик у Софији Света Симић.

Петроград, 23. фебруара. Према увеличаном гласовима о болести министра иностраних дјела Сасонова, „Вјесник“ је у стању јавити, да се Сасонов разболио од ангине, али да је изван опасности.

Будимпешта, 24. фебруара. Парламенат је усвојио послуже дебате од скоро два мјесеца, у другом читању пројект о продужењу банковних привилегија, на који је опозиција јако ударала. Усвојен је такође и пројект о контингенту рекрета.

Вашингтон, 24. фебруара. Мобилизација војске и бродова за Мексику, односно Калифорнију врши се у велико. Држи се да је права сврха мобилизације због ситуације у Мексику.

Новочеркаск, 24. фебруара. Умро је генерал Таубе, хетман донских козака.

Петроград, 24. фебруара. „Вјесник“ јавља, да је Сасонов, услед ангине прошао ноћ без спавања, али његово стање не задаје бриге.

Биоград, 24. фебруара. Министарски савјет је одлучио да понуди портфељ министра војног генералу Степановићу, а евентуално и генералу Путнику. Са наименовањем министра војног, које ће слиједити сјутра, биће отклоњена општа криза кабинета.

Биоград, 25. фебруара. Генерал Степановић, који је одбио јучер портфељ војног министра, данас је пристао да га прими, на изричну жељу краљеву. Тако је криза свршена.

СТЈЕЧАЈ

Краљ. Министарство Просвјете и Црквених Послова на основу члана 4. Правила о штампању уџбеника за народне и средње школе, овим објављује понован стјечај за израду сљедећих уџбеника:

Буквара с читанчицом за I раз. основне школе;
Читанке за II разред основне школе;
" " III " " "
" " IV " " "
Поука о језику за III и IV разред основне школе;
Рачунице за II разред основне школе;
" " III " " "
" " IV " " "
Српске Историје за III разред основне школе;
Српске Историје за IV разред основне школе;

Писци морају обратити пажњу, на ове захтјеве:

1) Да уџбеници буду написани јужнијем дијалектом и у духу савременијих педагошко методских захтјева;
2) да језик и цио начин обраде буде подесан за ученике народних школа;
3) да потпуно одговарају наставном плану и програму т. ј. да обим и количина грађе не буде ни већа ни мања него што је то предвиђено наставнијем планом и програмом;
4) да распоред грађе буде подесан за лакше примјењивање формалних ступњева;

5) да читанке буду израђене на основи принципа концентрације т. ј. да читанке својим садржајем буду додирне тачке по могућству свих наставних предмета;

Писци ће се подносити Министарству Просвјете под шифром и у рукопису. Шифра ће стајати на рукопису и на спроводном писму упућеном Министарству. Уз спроводно писмо уложиће се у засебном и запечаћеном коферту право име писчево.

Запечаћено писмо неће се отворати док се рукописи не оцјене и не прегледају. Откупљени рукописи остају стална својина Министарства Просвјете, а откупљиваће се по слиједећим цијенама:

Перпера;	
Буквар с читанчицом по цијени од	1000
Читанка за II раз. " " "	400
" " III " " "	500
" " IV " " "	600
Поуке о језику за III и IV раз. " "	600
Рачуница " II " " "	300
" " III " " "	350
" " IV " " "	400
Историја Српског народа за III раз.	400
Историја Српског народа за IV раз.	600
Географија " IV " " "	600
Геомет. облици за III раз. " "	250
" " " IV " " "	300

Напомиње се господи писцима, да Просвјетни Савјет може, сагласно II ал. чл. 15. правила о штампању уџбеника према вриједности дјела предложити и већу награду од ове која је стјечајем објављена. Рукописи могу се одмах подносити, пошто је рок за израду уџбеника већ једанпут био одређен.

П. Број 563. Из Канцеларије Министарства Просвјете и Црквених Послова, Цетиње, 18. фебруара 1911. год. 1,4

СТЈЕЧАЈ

Кр. Министарству Финансија и Грађевина, Одјељењу за Грађевине и Саобраћај потребан је један инжинијер за путеве и мостове.

Рефлектанти треба да имају поред стручне спреме и подужу праксу и да познају српски језик.

Ко би желио заузети ово мјесто, нека у што краћем времену поднесе овоме Министарству понуду заједно са својим условима а уз то и свједоцбе о теоријској и практичној спреми.

Број 244. Из Канцеларије Министарства Финансија и Грађевина, Одјељења за Грађевине и Саобраћај, 4. фебруара 1911. г. Цетиње.

Објава

Краљ. Црногорско Поштанско-Телеграфско Одјељење износи на продају лиценцијом заостатак својих поштанских марака издања 1907. год., које је дигнуто из течаја.

Номинална вриједност тих марака износи око 4.800.000 франака.

Моле се купци да се за обавјештења обрате истом Одјељењу најдаље до 1. априла по стар. кал. — 14. априла по нов. кал. 1911. год.

Продаја ће се закључити 7. априла по стар. кал. — 21. априла по нов. кал. 1911. год.

Одјељење задржава себи право да одложи продају у случају, ако би и најповољнија понуда била недовољна.

П. т. број 1862. Из Поштанско-Телеграфског Одјељења — 26. фебруара 1911. — на Цетињу.

Avis

La Direction Générale des Postes et des Télégraphes du Monténégro met en vente par éducation le stocks des timbres-poste de l'émission 1907., qui est hors cours

La valeur faciale de ces timbres est de 4.800.000, francs environ

Les acheteurs sont priés de s'adresser pour les renseignements à la dite Direction au plus tard jusqu'au 1. avril v. st. — 14. avril n. st. 1911.

La vente sera conclue le 7. avril — 21. avril 1911.

Au cas où l'offre la plus favorable serait considérée comme insuffisante la Direction se réserve le droit d'ajourner la vente.

N° 1862 La Direction Générale des Postes et des Télégraphes — le 26. février 1911 à Cettigné. 1—6

СТЈЕЧАЈ

Краљ. Министарству Унутрашњих Дјела — Одјељењу Народне Привреде — потребан је један хемичар, за анализе.

Ко би желио заузети ово мјесто, нека у што краћем времену поднесе овоме Министарству понуду заједно са својим условима, а уз то и свједоцбе о теоријској и практичној спреми.

Број 661. Из Канцеларије Министарства Унутрашњих Дјела — Одјељења Народне Привреде, — 25. фебруара 1911. год., Цетиње. 1,3

СУДСКИ ПОЗИВ

У смислу ријешања потписаног суда од данас број и ознака доњи, позивају се сви они отсутни страни подјаци, који су постали власници непокретних добара у подручју Краљ. Обласног Суда у Бару, било куповицом на туђе име, било подлогом, било насљеђем или пак ма којим другим незаконитим начином, а тужени од Краљ. Обласне Управе, да предстану овоме суду, лично или преко својих пуномоћника 1. марта тек. године у 9 сати прије подне, којег ће се дана одржати усмена расправа по наведеном и изрећи пресуда.

У противном случају, суд ће им ех officio поставити заступника, који ће штитити њихове интересе пред судом.

Број 167 ех 1911—IV—1910—125. У Ст. Бару, 18. јануара 1911.

Краљевски Обласни Суд
вр. д. Предсједника,
А. В. Рађеновић.

3,3

ПОЗИВ

Овим се позива Светозар Кадовић, из Шобајаћа, који је прије пет година пошао у Америку, не јављајући се својој породици, да у року од 4 (четири) мјесеца, рачунајући од дана првог овог позива у „Гласу Црногорца“ лично предстане овој Консistorији, ради узимања у поступак брачне парнице, коју је подигла његова супруга Милосава рођена Шундић, услед толиког одсуствовања.

Не пријави ли се речени Светозар у одређеном му, овим позивом, времену, то ће се и у његовом одсуству парница узети у поступак, а ради реда поставиће му се бранитељ, који ће га у овоме спору заступати, на крају чега ће се донијети коначно ријешење.

Број 227—А—1911—212—3. Из Канцеларије Консistorије Никшићке, 9. фебруара 1911. године, Никшић. 3,3

ОБЈАВА

Управа Народне Библиотеке и Музеја позива сва она лица, која су у 1910. г. и прије, позамила књиге из Библиотеке, да их у што краћем времену неповријешене поврате.

У противном случају, управа ће бити принуђена употребити стављена јој на расположење средства.

Библиотека је, за примање и издавање књига, отворена сваког четвртка од 3—5. Цетиње, 21. фебруара 1911. год.

Број 14. Управа Народне Библиотеке и Музеја. 1,1

ПОЗИВ

Позива се Илинка супруга Михаила Рајовића из Бара Краљских, која је назад три (3) године одбјегла у непознато мјесто, да у року од (3) мјесеца, рачунајући од првог овог позива у „Гл. Црногорца“, престане овој Консistorији ради бракоразводног спора са њеним мужем.

Не пријави ли се речена Илинка у одређено јој, овим позивом, вријеме, то ће јој се ради реда поставити бранитељ, на крају чега ће се, и у њеном одсуству коначно ријешење доијети.

Број 288—А—1909—8. Из Канцеларије Консistorије Никшићке, 22. фебруара 1911. год., Никшић. 1,3

Службени огласи

ОГЛАС

Ријешењем потписаног суда од 21. тек. мјесеца и године, доњи број и ознака, а на основу наредбе госп. Министра Финансија и Грађевина од 14. фебруара тек. године, број 1537—К 3—Бр.—786—1508.

Овим се износи на јавну продају доле описана имовина — дио Сава М. Ђурашковића из Улциња, за наплату дуга, којег дугује Државној Благојни.

Виноград у Зогање, који граничи: од истока и југа виноградом Мила П. Ђурашковића, од сјевера имовином Ђура Зеновића, а од запада путем; процијенен перпера 400.

Земља у Зогање 4¹/₂ рала, која граничи: од истока земљом Лапа Данова, од југа и запада ријеком Брделом, а од сјевера земљом Мила П. Ђурашковића; процијенена перп. 509.

Земља у Луг под Зогање 5 рала, граничи: од истока земљом Крста Ђаконовића, од југа Лугом, од запада земљом Мила П. Ђурашковића, а од сјевера путем; процијенена перпера 80.

Продаја ће се извршити на лице мјеста поменуте имовине.

За продају одређују се три рока: 15. марта, 15. априла и 15. јуна ове године у 4 сата послје подне. На првом и другом року имовина се неће продати испод процијенене вриједности, а ни на трећем ако се не добије умјерена цијена.

Позивају се сви они, који имају на реченој имовини прече право купње, као и свако који има право куповати и желио би купити, да се на одређено и вријеме и мјесто пријаве.

Број 147—а—99—1911. У Улцињу, 22. фебруара 1911. г.

Краљ. Капетански Суд,
капетан И. Ивовић.

Р. 240, бр. 134, 1,1

ОГЛАС

На основу пресуде Краљ. Обласног Суда у Никшићу, од 3. новембра 1910, број 3355 ех 1910—IV—1909—824, износи се на јавну продају доле описана непокретна имовина попа Тодора Комненића из Пилатовца, за измир дуга Илији Грубачићу из Биљака. Имовина је процијенена перпера 600—

Продаја ће се извршити у канцеларији Капетанског Суда у Пилатовцима.

За продају се одређују три рока и то: 19. априла, 19. маја и 19. августа 1911. године у три сахата послје подне.

На првом року непокретност неће се уступити испод процијенене вриједности, на другом року доље и ниже, али не испод ²/₃ вриједности, а на трећем року уступиће се понудиоцу највише цијене.

Сваки је лиценцијант дужан положити јемство 10% од процијенене вриједности.

Позивају се сви они, који имају на реченој непокретности какво реално право, као и право прече купње, да се пријаве потписаном суду прије прве продаје.

Опис непокретности:

1. ¹/₂ ¹/₈ косе ливаде у Пилатовцима, граничи: од истока остатком имовине дужника Комненића, од југа Јанка Шекарића, од сјевера Глигора Комненића, а од запада Мића Шекарића.

II. I појата дугачка 10 метара (са зидовима), а широка (са зидовима) 6 метара — кров стар — око ¹/₂ њезино миле (ахар); граничи: од свију страна пут и кућа дужника Комненића.

Број 425—206—1910. Пилатовци, 19. фебруара 1911.

Капетански Суд,
капетан Васо Ђ. Алексић.

Р. 216, бр. 196, 1,1

ОГЛАС

Ријешењем овога Капетанског Суда од 19. ов. мјесеца, а на основу пресуде Кр. Великог Суда од 19. јануара 1911. год. Број 560—III—1910—24.

Овим се износи на јавну продају доле описана непокретност пок. Мићуна З. Кривокапића из Његуши, која је процијенена пер. 11345.

Продаја ће се извршити у канцеларији потписаног суда.

За продају одређују се три рока: 26. марта, 26. априла и 26. августа ове 1911. год. у 4 сата послје подне.

На првом року непокретност се неће продати испод процијенене вриједности, а на другом хоће и ниже, али не испод ²/₃ њене вриједности, на трећем року уступиће се понудиоцу највеће цијене.

Сваки је лиценцијант дужан положити јемство 10% од процијенене вриједности.

Позивају се сви они, који имају право прече купње, као и они, који имају какво реално право, да се пријаве суду прије почетка прве продаје.

Опис непокретности:

1. Кућа двокатна у варошици Његуши, дугачка 10⁹⁰ мет., широка 8 мет. са 5 одјељења: бутига и портик, на горњем кату 3 собе, а осим тога има одјељење под кров, сва је кућа подрављена са добрим јеловим гредама, покривена са италијанском тиглом. Израђена је у најлепшој и најбољој дрводелској и зидарској изради, до исте кућина дугачка 3 мет., широка 7 мет., до кућине штала дугачка 10⁹⁰ мет. широка 7 мет., до исте башта пространа ¹/₈ од рала; ограничено: од истока Андрија Шеваљевић са кућом и баштом, југа са земљом пок. Мићуна, запада са кућом Иве Шеваљевић и од сјевера колским путем; процијенено пер. 10818—

2. Земља звана „Зграда“ више куће у којој има ²/₄ ¹/₁₆ од рала; ограничено: од истока потоком, југа земљом Пера Богдановића, запада земљом Иве Шеваљевић и сјевера баштом пок. Мићуна; процијенена пер. 617.

Број 107—217—1909. Његуши, 22. фебруара 1911. год.

Капетански Суд,
капетан Ђуро Врбича.

Р. 295, бр. 198, 1,1

ЦРНОГОРСКА ПИВАРА „ОНОГОШТ“ У НИКШИЋУ

ИМОВИНА

РАЧУН ИЗРАВНАЊА НА ДАН 31. ДЕЦЕМБРА 1910. ГОДИНЕ.

ДУГ

<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td>I. Акционари</td><td style="text-align: right;">78.225</td><td style="text-align: right;">23</td></tr> <tr><td>II. Нейокретности</td><td style="text-align: right;">136.376</td><td style="text-align: right;">63</td></tr> <tr><td>III. Покретности:</td><td></td><td></td></tr> <tr><td> машинерија,</td><td></td><td></td></tr> <tr><td> бачве и каше,</td><td></td><td></td></tr> <tr><td> бурад,</td><td></td><td></td></tr> <tr><td> намјештај,</td><td></td><td></td></tr> <tr><td> алат,</td><td></td><td></td></tr> <tr><td> боце и сандуци,</td><td></td><td></td></tr> <tr><td> коњи и кола с прибором</td><td></td><td></td></tr> <tr><td> туђи алат на послугу</td><td style="text-align: right;">138.753</td><td style="text-align: right;">30</td></tr> <tr><td>IV. Сировине, хмељ, малц и лед</td><td style="text-align: right;">15.525</td><td style="text-align: right;">36</td></tr> <tr><td>V. Пиво, на врењу и лагеру</td><td style="text-align: right;">9.855</td><td style="text-align: right;">—</td></tr> <tr><td>VI. Сјомоћне материјалије</td><td style="text-align: right;">2.064</td><td style="text-align: right;">38</td></tr> <tr><td>VII. Благајна</td><td style="text-align: right;">20</td><td style="text-align: right;">11</td></tr> <tr><td>VIII. Мјенице</td><td style="text-align: right;">1.530</td><td style="text-align: right;">—</td></tr> <tr><td>IX. Текући рачуни — Дужници</td><td style="text-align: right;">17.089</td><td style="text-align: right;">55</td></tr> <tr><td>X. Оставе</td><td style="text-align: right;">29.992</td><td style="text-align: right;">42</td></tr> <tr><td>XI. Дейоновани акцејти</td><td style="text-align: right;">132.500</td><td style="text-align: right;">—</td></tr> <tr><td style="text-align: right;">Перпера</td><td style="text-align: right;">561.931</td><td style="text-align: right;">98</td></tr> </table>	I. Акционари	78.225	23	II. Нейокретности	136.376	63	III. Покретности:			машинерија,			бачве и каше,			бурад,			намјештај,			алат,			боце и сандуци,			коњи и кола с прибором			туђи алат на послугу	138.753	30	IV. Сировине, хмељ, малц и лед	15.525	36	V. Пиво, на врењу и лагеру	9.855	—	VI. Сјомоћне материјалије	2.064	38	VII. Благајна	20	11	VIII. Мјенице	1.530	—	IX. Текући рачуни — Дужници	17.089	55	X. Оставе	29.992	42	XI. Дейоновани акцејти	132.500	—	Перпера	561.931	98	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td>I. Главница 2500 акција а 100 к.</td><td style="text-align: right;">250.000</td><td style="text-align: right;">—</td></tr> <tr><td>II. Резервни фонд</td><td style="text-align: right;">2</td><td style="text-align: right;">—</td></tr> <tr><td>III. Акцејти</td><td style="text-align: right;">8.464</td><td style="text-align: right;">37</td></tr> <tr><td>IV. Полагачи кауција у готову</td><td style="text-align: right;">465</td><td style="text-align: right;">60</td></tr> <tr><td>V. Текући рачуни — Повјериоци:</td><td></td><td></td></tr> <tr><td> а) лиферанти</td><td style="text-align: right;">16.534</td><td style="text-align: right;">37</td></tr> <tr><td> б) за готовину</td><td style="text-align: right;">112.904</td><td style="text-align: right;">74</td></tr> <tr><td> в) разни</td><td style="text-align: right;">2.947</td><td style="text-align: right;">85</td></tr> <tr><td>VI. Остављачи остава</td><td style="text-align: right;">132.386</td><td style="text-align: right;">96</td></tr> <tr><td>VII. Акцејти у дейо-у</td><td style="text-align: right;">29.992</td><td style="text-align: right;">42</td></tr> <tr><td>VIII. Чист добитак</td><td style="text-align: right;">132.500</td><td style="text-align: right;">63</td></tr> <tr><td style="text-align: right;">Перпера</td><td style="text-align: right;">561.931</td><td style="text-align: right;">98</td></tr> </table>	I. Главница 2500 акција а 100 к.	250.000	—	II. Резервни фонд	2	—	III. Акцејти	8.464	37	IV. Полагачи кауција у готову	465	60	V. Текући рачуни — Повјериоци:			а) лиферанти	16.534	37	б) за готовину	112.904	74	в) разни	2.947	85	VI. Остављачи остава	132.386	96	VII. Акцејти у дейо-у	29.992	42	VIII. Чист добитак	132.500	63	Перпера	561.931	98
I. Акционари	78.225	23																																																																																															
II. Нейокретности	136.376	63																																																																																															
III. Покретности:																																																																																																	
машинерија,																																																																																																	
бачве и каше,																																																																																																	
бурад,																																																																																																	
намјештај,																																																																																																	
алат,																																																																																																	
боце и сандуци,																																																																																																	
коњи и кола с прибором																																																																																																	
туђи алат на послугу	138.753	30																																																																																															
IV. Сировине, хмељ, малц и лед	15.525	36																																																																																															
V. Пиво, на врењу и лагеру	9.855	—																																																																																															
VI. Сјомоћне материјалије	2.064	38																																																																																															
VII. Благајна	20	11																																																																																															
VIII. Мјенице	1.530	—																																																																																															
IX. Текући рачуни — Дужници	17.089	55																																																																																															
X. Оставе	29.992	42																																																																																															
XI. Дейоновани акцејти	132.500	—																																																																																															
Перпера	561.931	98																																																																																															
I. Главница 2500 акција а 100 к.	250.000	—																																																																																															
II. Резервни фонд	2	—																																																																																															
III. Акцејти	8.464	37																																																																																															
IV. Полагачи кауција у готову	465	60																																																																																															
V. Текући рачуни — Повјериоци:																																																																																																	
а) лиферанти	16.534	37																																																																																															
б) за готовину	112.904	74																																																																																															
в) разни	2.947	85																																																																																															
VI. Остављачи остава	132.386	96																																																																																															
VII. Акцејти у дейо-у	29.992	42																																																																																															
VIII. Чист добитак	132.500	63																																																																																															
Перпера	561.931	98																																																																																															

ГУБИТАК

РАЧУН ГУБИТКА И ДОБИТКА НА ДАН 31. ДЕЦЕМБРА 1910. ГОДИНЕ

ДОБИТАК

<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td>I. Плаћена камата</td><td style="text-align: right;">7.033</td><td style="text-align: right;">14</td></tr> <tr><td>II. Награде и џлате, трошкови, канцеларијски прибор, тисканице и т. д.</td><td style="text-align: right;">7.012</td><td style="text-align: right;">53</td></tr> <tr><td>III. Чист добитак</td><td style="text-align: right;">8.120</td><td style="text-align: right;">63</td></tr> <tr><td style="text-align: right;">Перпера</td><td style="text-align: right;">22.166</td><td style="text-align: right;">30</td></tr> </table>	I. Плаћена камата	7.033	14	II. Награде и џлате, трошкови, канцеларијски прибор, тисканице и т. д.	7.012	53	III. Чист добитак	8.120	63	Перпера	22.166	30	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td>I. Добитак од продаје пива</td><td style="text-align: right;">22.166</td><td style="text-align: right;">30</td></tr> <tr><td style="text-align: right;">Перпера</td><td style="text-align: right;">22.166</td><td style="text-align: right;">30</td></tr> </table>	I. Добитак од продаје пива	22.166	30	Перпера	22.166	30
I. Плаћена камата	7.033	14																	
II. Награде и џлате, трошкови, канцеларијски прибор, тисканице и т. д.	7.012	53																	
III. Чист добитак	8.120	63																	
Перпера	22.166	30																	
I. Добитак од продаје пива	22.166	30																	
Перпера	22.166	30																	

Управник,
Спасоје Вујовић.

Председник Управног Одбора:
Вуко Ј. Кривокапић.

Књиговођа,
Вл. П. Веселиновић.

ЧЛАНОВИ УПРАВНОГ ОДБОРА:

ком. Мило Матановић, Мато Чојић, Радован Мијушковић, кай. Бошко Мијушковић, Максим Јовановић, Васо Настић, Лазар Мијушковић, бриг. Митар Мартиновић, д-р Митар Радуловић, Никола Виторовић, кай. Ристио Бошковић, Зах. А. Гвозденовић.

Надзорни Одбор прегледао је Рачун Изравнања и Рачуне Добитка и Губитка, упоредио их са главним и споредним књигама и нашао их да су у реду, те их одобрава.

НАДЗОРНИ ОДБОР:

Подпредседник,
Алекса Радовић.

П.п. број 204. 1,1

Чланови:
Симат Бојанић, Јован Вукајловић.

Председник,
За Прву Никшићску Штедионицу
Љубомир Ђошевић.

Трговачки огласи

Приватни огласи

ОБЈАВА. — У извршењу § 5. Трговачког Закона објављујем, да држим трговачку манифактурну радњу под фирмом: Подгорица, 22. фебруара 1911. год.

Ибрахим Хачковић

Р. 24, бр. 194, 1,1 Новака Милошева улица

ОГЛАС. — Сходно § 5 Трговачког Закона објављујем, да обављам трговину мјешовите робе, коју водим под фирмом: Ријека, 20. фебруара 1911. год.

Р. 24, бр. 190, 1,1 Нуш Пјетри

ОБЈАВА. — У смислу § 5. Трговачког Закона објављујем, да у Мирковој Вароши, улица Бокешка, обављам радњу казаниску — под фирмом:

Подгорица, 22. фебруара 1911.

Р. 26, бр. 191, 1,1 Косто Т. Вучковић

ОБЈАВА. — Сагласно § 5. Трговачког Закона објављујем, да у Мирковој Вароши, улица Бокешка, обављам радњу казаниску под фирмом: Подгорица, 22. фебруара 1911.

Р. 25, број 192, 1,1 Саво И. Радуловић

ОБЈАВА. — Сагласно § 5. Трговачког Закона објављујем, да у Мирковој Вароши, улица Скадарска, обављам радњу терзиску под фирмом: Подгорица, 22. фебруара 1911.

Р. 25, број 192, 1,1 Никола Лукић

ОГЛАС. — У извршењу § 5. Трговачког Закона објављујем, да држим трговину — гвожђарску радњу, Вучедолска улица бр. 2.

Подгорица. Мурат Користовић

ОГЛАС. — У извршењу § 5. Трговачког Закона објављујем, да држим цревљарску радњу, Краља Николе улица број 26.

Подгорица. Васо М. Радуловић

ОГЛАС. — У извршењу § 5. Трговачког Закона објављујем, да држим трговину — гвожђарску радњу, Вучедолска улица број 5.

Подгорица. Маљо Прашљивић

ОГЛАС. — У извршењу § 5. Трговачког Закона објављујем, да држим мјешовиту трговину, Краља Николе улица број 72.

Подгорица. Јован М. Радуловић

ОГЛАС. — У извршењу § 5. Трговачког Закона објављујем, да држим трговину — разна гвожђарска радња, Краља Николе улица бр. 76.

Подгорица. Филип Станић

ОГЛАС. — У извршењу § 5. Трговачког Закона објављујем, да држим крчмарску радњу, Вучедолска улица број 3.

Подгорица. Раде Т. Радичевић

ОГЛАС. — У извршењу § 5. Трговачког Закона објављујем, да држим трговину манифактуру, Вучедолска улица број 4.

Подгорица. Раде Т. Радичевић

ОГЛАС. — У извршењу § 5. Трговачког Закона објављујем, да држим кантариску радњу у Бокешкој улици, број 39, под фирмом: Подгорица.

Р. 24, број 202, 1,1 Нешо П. Милонић

ОГЛАС. — У смислу § 5. Трговачког Закона објављујем, да држим кантариску радњу у Бокешкој улици, број 27, под фирмом: Подгорица.

Р. 24, број 202, 1,1 Стеван Р. Радовић

Поштанске марке. Купујем сваку количину употребљених марка из Црне Горе и Оријента и плаћам највеће цијене. Понуде или поштом на:

A. Weiss, Briefmarkenhandlung
П. п. број 65, 68 Wien, I. Adlegasse 8.

ДИПЛОМИРАНИ ПРАВНИК
Александар К. Матановић
АДВОКАТ

Заступа пред свим судовима и јавним надлештвима. П. п. бр. 177, 2,2

Доктор Р. Куслев
зубни лекар

Стављам на знање публици, да сам отпочео рад на Ријеку, гдје ћу се бавити кратко вријеме. Р. 21, бр. 162, 3,3

ПРОДАЈЕМ моју двокатну кућу, налазећу се између нове и старе вароши у Подгорици. Ко би желио исту купити, нека се обрати потписатом.

Подгорица, 2 фебруара 1911.

капетан **Нико Ст. Мартиновић.**

Р. 30, број 163, 2,3

СТЈЕЧАЈ

Управи Општине вароши Подгорице потребан је један **инжињер за грађевине.** Рефлектантима треба да имају поред стручне спреме и подужу праксу и да познају српски језик.

Ко би желио заузети ово мјесто, нека у што краћем времену поднесе овој управи понуду заједно са својим условима, као и свједочење о теоријској и практичној спреми.

Број 210. Из канцеларије Управе Општине вароши Подгорице, 8. фебруара 1911. године Подгорица. Р. 65, бр. 150, 3,3

ЗАХВАЛНОСТ

Подписата управа сматра за своју дужност и овим путем изјавити најтоплију благодарност овдје означеној господи на добровољним прилозима, које у прошлој години приложише друштвеној благајни — у перперима:

Барско Друштво 25; Јанко Спасојевић, Нико Татар, Инж. Брио, Д-р Дебенедеи по 10; Франо Ђетковић 8; Андрија Рађеновић, прикупио на сједу б50; Ристо Стојановић, Отац М. Радић, Ј. Хајдуковић, Благ. Радуловић по 6; Нико Дебеља, Кад. Карађузовић, Никола Јанковић, Емро Дивановић по 5; Боро Ђурашковић 4; Душан Мекковић, Боле Гвозденовић, Мило Вукмировић, М. Поповић по 3; Јован Пламенац, Јов. Радоман, Благо Пламенац, Косто Дабановић по 2; Д-р Цамана, Мило Станишић, Пиро Андрић по 1; Тахо Лакоч 0,50.

Посебно захваљује: Николи К. Стојановићу, Јовану М. Стојановићу, Марку Симву Крагану и Ђуру Јованову Лаковићу — нашој браћи у Америци, који на глас, да је основано ово друштво на успону јубилеја нашег Узвишег Господара, похиташе да се упишу за чланове — утемељаче и преко господина потпоруника Риста Стојановића положише друштвеној благајни 200 перпера.

Хвала господ. Елпидију Кампјелу, што је послао свој радника — дрвојелу, који је три дана радио у друштвеној згради, без да је за ово захтијевао накнаду.

У Бару. Управа Пјевачког Друштва „Братимство“.

Р. 200, број 188, 1,1

ПРОДАЈЕМ 14 рала земље у Косовом-Лугу — Бјелопавлићима. Цијене умјерене. Ко жели купити нека се обрати потписатом.

Цетиње. Р. 21, бр. 200, 1,1 Петар В. Милатовић.

ПРОДАЈЕМ своју кућу у новој подгоричкој вароши. Купац се има обратити мени у Подгорици.

Р. 17, бр. 203, 1,3 поп Крсто Поповић.

Свако може да научи лако и јевтино, код своје куће: **ПРОСТО И ДВОГУБО КЊИГОВОДСТВО** трговачку кореспонденцију и рачуне.

Бесилатна обавештења даје радо свакоме

Уредништво Трговачких Писама

П. п. бр. 1298, 7,10 Паланка — (Србија)

НА ЗНАЊЕ

Услед велике туге и жалости, која ме задесила 27. јануара 1911., јављам свима пријатељима, да нећу славити ове године моје крсно име

Св. Архангела Михаила.

Ђурковићи, 19. фебр 1911.

Р. 32, бр. 193, 1,1 Михаило Вукотић

Даваћу четрдестодневни парастос мојој непрежаљеној

† ЈОВАНКИ (БАНКИ)

у сриједу 9. марта 1911. у 9 ура из јутра у капели на гробљу у Завалу.

Ожалошћени:

Р. 25, бр. 193, 1,1 Михаило Вукотић.

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Приликом смрти нашег непрежаљеног мужа, односно оца и стрица

† Бела Митрова Килибарде

који се 29. јануара ове године у 79. години живота пресели у вјечност; не можемо пропустити, да овим путем не изјавимо нашу искрену благодарност г. г. дивизијару сердару Јанку Вукотићу, бригадиру Милутину Николићу, командиру Ђуру Јововићу, Јоку Јовановићу и поручнику Боју Новаковићу на телеграфском саучешћу.

Г. г. кап. Новици Мићуновићу, Николи Г. Петровићу, барјактару Јовану Шћепанову Радојевићу са Рудњанима, барјактару Илији Н. Вујачићу са Граховљанима, који у великом броју добоше, спроводу присуствоваше и нашег покојника својски ожалеше. Хвала г. поручнику Марку Баговићу са грађанима вароши Велимља, у опште Бањанима и браћи Тулањанима, који онако у великом броју добоше, нашег милостивог покојника брацки ожалеше и у земљу сахраанише. Хвала г. свештенику Спасоју Копривици, који изврши опсијело над покојником.

Још једном свима и свакоме хвала, који нам лично, писмено или телеграфично јавише своје саучешће у нашој великој жалости.

Тулан, 10. фебруара 1911.

Ожалошћени: супруга **Стане**; синови: **Крсто, Јеврем, Лазар**; синовац **Стојан М. Килибарда** са осталом родбином. Р. 170, бр. 187, 1,1

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Под притиском неодољиве туге и превелике жалости, која нас снаје услед ненадне смрти нашег предрогог и непрежаљеног сина и брата

† Радосава Радовића

који се пресели у вјечност 19. децембра прошле године у Сеатлу—Вашингтон — у Америци у 23-ој години свога млађаног живота, послје тромјесечног боловања. — Не можемо пропустити, а да не изјавимо доживотну благодарност браћи: Липовцима, Колашинцима, Речињанима, Морачанима, Ровчанима, Пољанима и свој осталој браћи Црногорцима у Америци на брачком заузимању око покојника, како у вријеме његове болести, тако и око његовог спровода, који га до вјечне куће испратише и тој туђој груди земље предадоше, као и онима, који нам из Америке у нашој великој тузи писмена саучешћа послаше о болести и смрти нашег предрогог Радосава, извјестише и тиме нам непробоне ране у неколико олакшаше.

Вјечито благодаримо: Његовом Високопреосвештенству г. Митрополиту Митрофану, Високој Краљевској Влади, г. г. народним посланицима, свима чиновницима пријатељима и познаницима, који ми на Цетињу лично своје саучешће и утјехе изјавише, као и свима онима, који ми из унутрашњости и са стране своја писмена и телеграфска саучешћа послаше.

Срдечно и вјечито благодаримо браћи: Липовцима, Колашинцима, Речињанима, Морачанима, Ровчанима, Пољанима, Речињанима, Таранима, Доњо-Морачанима и Горњо-Морачанима, који у онако великом броју на глас о смрти — дохиташе, оплакаше и тугу нашег срца у неколико ублажише.

Вјечито хвала свима онима, који на ма који начин узеше учешћа у нашој великој жалости.

Колашин, 15 јануара 1911.

Ожалошћени: отац **Малин**, мајка **Аница**; браћа: **Раде** и **Илија**; сестре: **Мируна** и **Милуша**.

Р. 238, број 201, 1,1

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Приликом смрти незаборављеног оца

† САВА

и брата

† ЈОВАНА МИЛИЋА

који се преселише у вјечност, Саво 11. јануара о. г., а Јован 12. истог, сматрамо за дужност овим путем изјавити своју благодарност војводи Илији Пламенцу, сердару Раду Пламенцу и његовој супрузи, Лабуду Гојнићу, Јанку Милићу, Јовану Симонову Пламенцу, који телеграфично изјавише своја саучешћа у нашој великој жалости; хвала и свима другима, који телеграфично и писмено изјавише своја саучешћа.

Благодаримо Глуходољанима, Брчелињанима, Сотонићима, Бољевићима, Годинињанима, Сеочанима и нашим племеницима, који у великом броју учествоваше и покојника брацки ожалеше и до вјечне им куће поспратише. Благодаримо г. г. учитељима: попу Марку Пламенцу и Новици Ивовићу, који са ђацима спроводу увеличаше и покојника до вјечне им куће поспратише. Благодарност г. г. Новици Ивовићу и Љубу Ј. Пламенцу, који над покојницима говор држаше.

Лимњани, 20. фебруара 1911.

Ожалошћени: **Марија** односно мужа и сина; **Ђуро, Радо** и **Петар** односно оца и брата.

Р. 150, број 195, 1,1